

GLSL

OpenGL Shading Language

C-likande språk

- Syntax någonstans mellan C och C++
- Inga klasser. Rak och enkel kod. Anmärkningsvärt begripligt och självklart!
- Undviker de flesta av C/C++ dåliga sidor.

En del av fördelarna kommer från den begränsade miljön. Begränsat problem ger städad lösning!

“Algol”-språk, lätt att lära sig om man kan något av dess många syskon.

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

GLSL

Exempel

Vertex shader:

```
void main()
{
    gl_Position = gl_ProjectionMatrix *
                  gl_ModelViewMatrix * gl_Vertex;
}
```

“Pass-through shader”, gör bara fixa funktionalitetens minimala operationer

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

GLSL Exempel

Fragment shader:

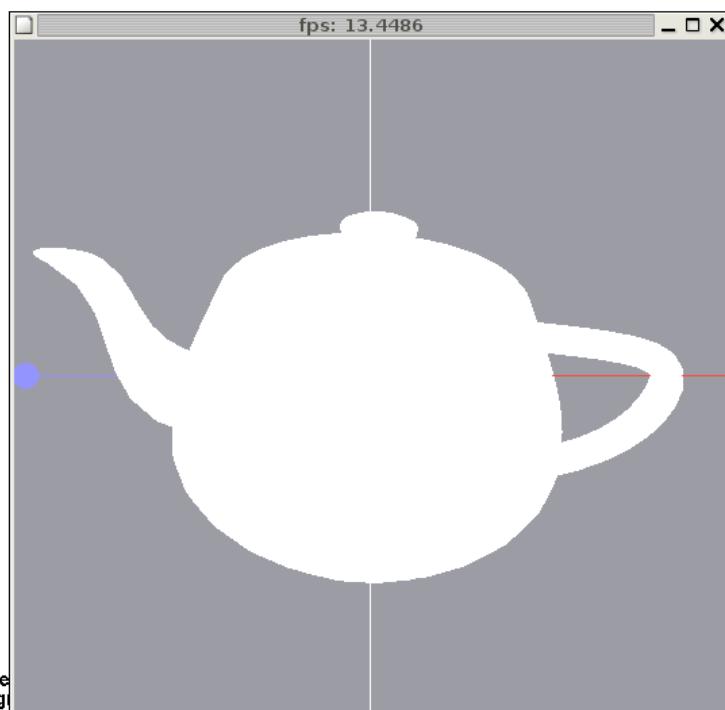
```
void main()
{
    gl_FragColor = vec4(1.0, 1.0, 1.0, 1.0);
}
```

“Set-to-white shader”

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Exempel

Pass-through vertex shader
+ set-to-white fragment shader


```
// Vertex shader
void main()
{
    gl_Position = gl_ProjectionMatrix *
                  gl_ModelViewMatrix * gl_Vertex;
}

// Fragment shader
void main()
{
    gl_FragColor = vec4(1.0, 1.0, 1.0, 1.0);
}
```

Lägg märke till:

Inbyggda variabler:

<code>gl_Position</code>	transformerad vertex, utdata
<code>gl_ProjectionMatrix</code>	projektionsmatrisen
<code>gl_ModelViewMatrix</code>	modelviewmatrisen
<code>gl_Vertex</code>	vertex i modellkoordinater
<code>gl_FragColor</code>	resulterande fragmentfärg

Inbyggd typ som vi inte sett förr:

`vec4` 4-komponent-vektor

Redan nu börjar vi se vissa möjligheter, eller hur?

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Lägg också märke till:

Matrismultiplikation med *-operator

Shaders startar alltid i main()

Kommentar: Följande multiplikation extremt vanlig

```
gl_Position = gl_ProjectionMatrix * gl_ModelViewMatrix * gl_Vertex;
```

alias:

```
gl_ModelViewProjectionMatrix  
samma sak som  
gl_ProjectionMatrix * gl_ModelViewMatrix  
ftransform();
```

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Grunderna i GLSL

En genomgång av språket (med lite exempel)

- Teckenset
- Preprocessor-direktiv
- Kommentarer
- Identifierare
  - Typer
  - Modifierare
- Constructors
- Operatorer
- Inbyggda funktioner
- Inbyggda variabler
- Aktivera shaders från OpenGL
- Kommunikation med OpenGL

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Teckenset

Alfanumeriska tecken: a-z, A-Z, _, 0-9

. + - / * % < > [ ] { } ^ | & ~ = ! : ; ?

för preprocessordirektiv (!)

mellanslag, tab, FF, CR, FL

OBS: Tolererar både CR, LF och CRLF! ☺

Case sensitive

MEN

Tecken och strängar finns inte! ‘a’, “Hej” mm

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Preprocessorn

#define #undef #if mm

VERSION användbar för versionsskillnader

(Kan nog behövas ibland - tyvärr.)

#include finns inte

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Kommentarer

/* Detta är en kommentar
som går över flera rader */

// men jag tycker oftast bättre om enradiga

Precis som vanligt! ☺

Så kommentera flitigt!

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Identifierare

Precis som i C: alfanumeriska tecken, ej siffra först.

MEN

Reserverade identifierare, fördefinierade variabler,
har gl_ som prefix.

Man får inte själv deklarera variabler med gl_-
prefix.

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Typer

Några självklara skalärer:

void: returvärde för procedurer

bool: Boolesk variabel, flagga

int: heltal

float: flyttal

men ingen long eller double.

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Mer typer

Vektorer:

vec2, vec3, vec4: Flyttal, 2, 3 eller 4 komponenter

bvec2, bvec3, bvec4: Booleska vektorer

ivec2, ivec3, ivec4: Heltalsvektorer

Matriser:

mat2, mat3, mat4: 2x2, 3x3, 4x4 (flyttal)

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Viktigt!

Modifierare

Hur variabler skall användas deklarerats med modifierare:

const

attribute

uniform

varying

Om dessa saknas så är variabeln “lokal” i sitt scope och kan läsas och skrivas efter behag.

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

const

**konstant, sätts vid kompilering och kan inte
ändras**

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

attribute och uniform

attribute är argument från OpenGL, per-vertex-data

**uniform är argument från OpenGL, per primitiv.
Kan inte ändras inom ett primitiv**

**Många fördefinierade variabler är “attribute”
eller “uniform”.**

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

varying

Data som skall interpoleras mellan vertexar deklareraras ”varying”, både i fragment och vertex shader.

Skrivs i vertex shader.

Kan inte skrivas av fragment shader.

Exempel: texturkoordinater, normalvektor för Phong shading, vertexfärg, ljusvärde för Gouraud shading

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Exempel: Gouraud shader

Nej, det var inte för Gouraud vi ville lära oss shaders, men det är ett enkelt exempel.

- Transformera normalvektor
- Beräkna shadingvärde per vertex, endast diffuse, genom skalärprodukt med ljusvektor
- Interpolera mellan vertexar

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Gouraud shader

Vertex shader

```
varying float shade;  
  
void main()  
{  
    vec3 norm;  
    const vec3 light = {0.58, 0.58, 0.58};  
  
    gl_Position = gl_ProjectionMatrix *  
                 gl_ModelViewMatrix * gl_Vertex;  
    norm = normalize(gl_NormalMatrix * gl_Normal);  
    shade = dot(norm, light);  
    shade = clamp(shade, 0, 1);  
}
```

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Gouraud shader

Fragment shader

```
varying float shade;  
  
void main()  
{  
    gl_FragColor = vec4(shade);  
}
```

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Gouraud shader

Observera:

Variabeln "shade" är varying, interpoleras mellan vertexar!

Funktionerna dot() och normalize() gör de vektoroperationer man förväntar sig.

Funktionen clamp() håller variabel inom önskat intervall.

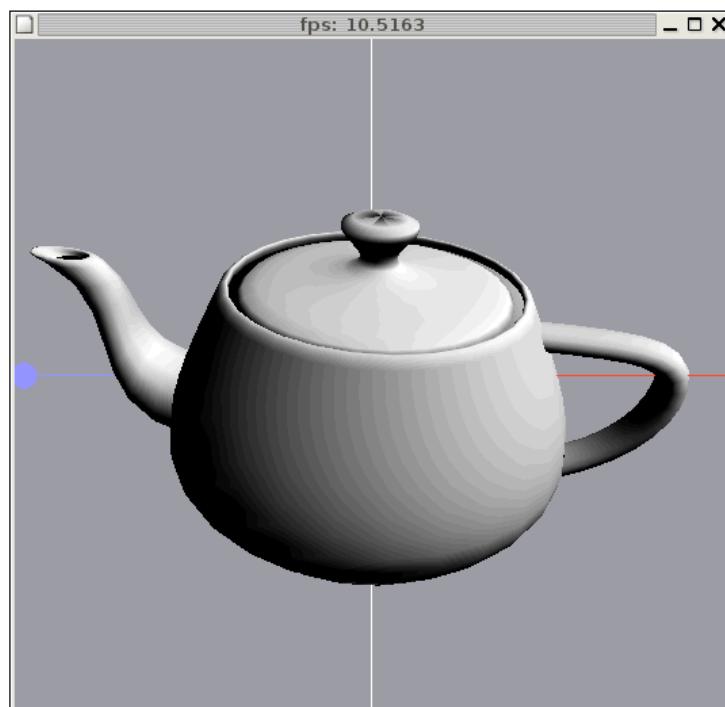
`gl_Normal` är normalvektor i modellkoordinater
`gl_NormalMatrix` transform för normalvektor

Konstanta vektorn `light()` initieras på känt vis.

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Gouraud shader

Resultat

Notera artefakterna i underkant.

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Exempel: Phong shader

Har jag sagt A får jag säga B...

- Transformera normalvektor
- Interpolera normalvektorer mellan vertexar
- Beräkna shadingvärde per fragment, endast diffuse, genom skalärprodukt med ljusvektor

Så gott som samma operationer, men ljusberäkningen görs i fragment shader

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Phong shader

Vertex shader

```
varying vec3 norm;  
  
void main()  
{  
    gl_Position = gl_ProjectionMatrix *  
    gl_ModelViewMatrix * gl_Vertex;  
    norm = normalize(gl_NormalMatrix * gl_Normal);  
}
```

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Phong shader

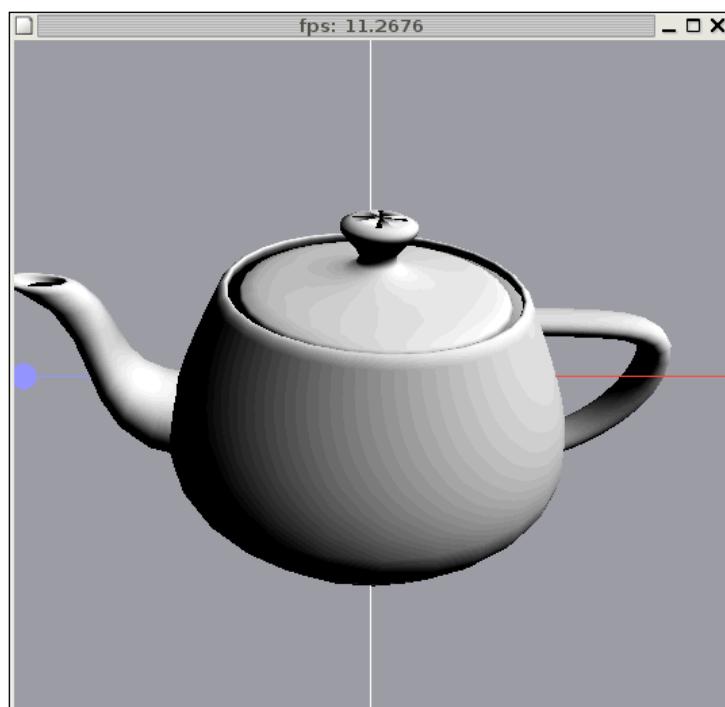
Fragment shader

```
varying vec3 norm;  
  
void main()  
{  
    float shade;  
    const vec3 light = {0.58, 0.58, 0.58};  
  
    shade = dot(normalize(norm), light);  
    shade = clamp(shade, 0, 1);  
    gl_FragColor = vec4(shade);  
}
```

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Phong shader

Resultat

Inga artefakter i underkant!

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Texturkoordinater

Inbyggda variabler:

gl_MultiTexCoord0 är texturkoordinat till vertex för texturenhet 0.

gl_TexCoord[0] är en inbyggd varying för att interpolera texturkoordinater.

gl_TexCoord[0].s och **gl_TexCoord[0].t** ger S- och T-komponenten var för sig.

Vi väntar med texturdata så länge...

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Exempel: Procedurell textur

Textur genererad av fragment shader!

- Vertex shader skickar vidare texturkoordinater
- Texturkoordinater används kreativt i fragment shader

Enklare än man kan tro!

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Procedurell textur

Vertex shader

```
void main()
{
    gl_Position = gl_ProjectionMatrix *
                  gl_ModelViewMatrix * gl_Vertex;
    gl_TexCoord[0] = gl_MultiTexCoord0;
}
```

Bara en “pass-through”-shader plus stöd för texturkoordinater, som också bara skickas vidare!

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Procedurell textur

Fragment shader

```
void main()
{
    gl_FragColor = vec4(1.0, 1.0, 1.0, 0.0);

    float a = sin(gl_TexCoord[0].s*30)/2+0.5;
    float b = sin(gl_TexCoord[0].t*30)/2+0.5;
    gl_FragColor = vec4(a, b, 1.0, 0.0);
}
```

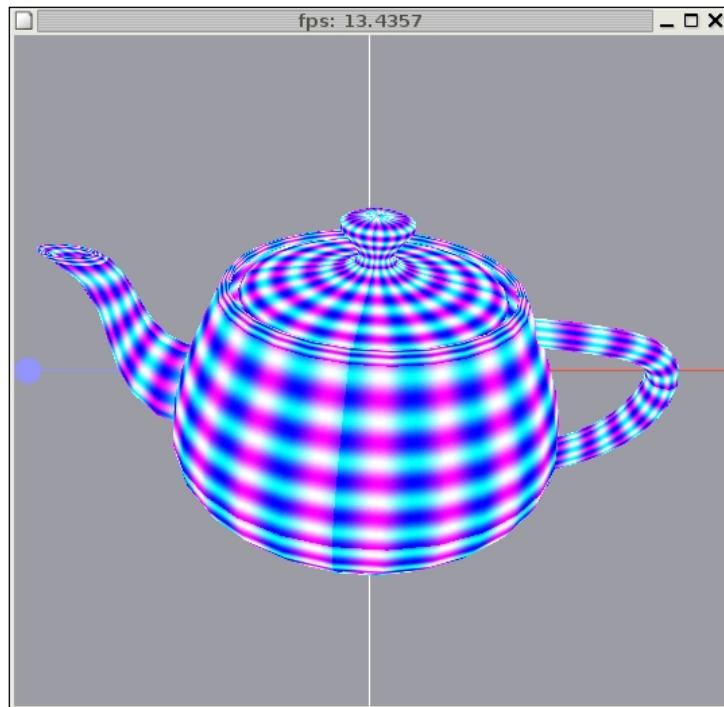
Behagligt lätt! Fragmentvärdet är en funktion av S och T, i detta fall en enkel sinusvåg på varje.

Observera `sin()`, en av många vanliga matematiska funktioner.

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Procedurell textur

Resultat

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Texturdata

**För att använda förgenererade
texturdata måste dessa
kommuniceras från OpenGL!**

**Detta görs med en “uniform”, en
variabel som inte kan ändras inom
ett primitiv.**

**Fördeklarerade typer för
texturreferens, “samplers”**

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Texturdata

Exempel:

```
uniform sampler2D texture;  
  
void main()  
{  
    gl_FragColor = texture2D(texture,  
                             gl_TexCoord[0].st);  
}
```

texture2D() gör texturuppslagning i **texture**.

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Mer typer för texturer

Texturaccess:

sampler1D
sampler2D
sampler3D
samplerCube
sampler1DShadow
sampler2DShadow

Texturreferenser, ej skrivbara (“uniform”)

sampler2D används för att läsa från vanliga 2D-texturer

Måste kommuniceras från värdprogrammet.

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Multitexturering

Behagligt enkelt!

Två eller flera texturreferenser sätts upp från värdprogram, deklareras i shaders. Använd efter behag!

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se

Mer typer

Pekare finns inte!

Strukturer: “struct” ungefär som i C.

Arrayer: som i C, deklareras med []

Ingemar
Ragnemalm
ingis@isy.liu.se